

Archiwum Akt Nowych w Warszawie, zespół Konsulat RP w Kwidzynie, jednostka: Duszpasterstwo polskie w Prusach Wschodnich (korespondencja, raporty konsulatu, wycinki prasowe), sygn. 478/51, k.37-38.

INSTYTUT PÓŁNOCNY

im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie

ARCHIWUM
PAŃSTWOWE
W OLSZTYNIE

KONSULAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
W KWIDZYŃ
Herrenstrasse 19
Telefon Nr. 2407

Kwidzyn, dnia 24 lutego

1932

Tajne

EKSP dnia

KURJEREM

L. dz.

85/T/32

Do

Poselstwa R.P.

W sprawie ograniczeń
nabożeństw polskich
w pow. sztumskim.

w Berlinie

Wasza data: _____ Nr. _____

Rodźsielnik:

M.S.Z.A.I.

Konsulat Olsztyn.

W ślad za swym pismem z dnia 28.I.br.Nr.37/T/32, Konsu-

lat R.P. w Kwidzynie donosi, że protest organizacyj polskich, wie-
siony do kurji biskupiej został im zwrócony celem sporządzenia go
w języku niemieckim, ponieważ wystosowany był w języku polskim.

Konsulat załącza odpis notatki ze Stuhmer Zt.nr.29 z 4.bm., któ-
ra donosi o wprowadzeniu nowego porządku nabożeństw w Mikołajkach.
W uzupełnieniu informacji zawartych w notatce Konsulat dodaje, że
co się tyczy wspomnianych tam nabożeństw szkolnych, to obecnie ma-
ją odbywać się w Mikołajkach w tygodniu 2 nabożeństwa niemieckie,
a jedno dla "szkół mniejszościowych".

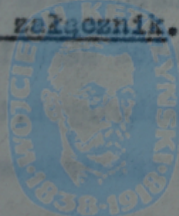
Dotychczas odbywała się w Mikołajkach w czasie wielkiego postu
droga krzyżowa stale w języku polskim. Zaznaczyć należy, że stacje
drogi krzyżowej w kościele w Mikołajkach ufundowane zostały w
swoim czasie przez Polaka /niejakiego Szypniewskiego/ i noszą napisy
polskie; odnośnie nabożeństw miały zawsze odbywać się w języku
polskim. /Zresztą i inne części urządzenia wewnętrznego kościoła w
Mikołajkach jak n.p. organy i inne zostały ufundowane w swoim cza-
sie przez tamt. Polaków. /Obecne ograniczenie nabożeństw polskich
dotyczy w tym samym stopniu drogi krzyżowej.

Zarząd kościelny w Mikołajkach /składający się z samych Po-
laków/ przesłał do kurji biskupiej w Fromborku protest przeciwko
ograniczeniu nabożeństw polskich. Jest charakterystyczne, że stano-
wisko Polaków popiera proboszcz miejscowy kasperling, który, jakkol-
wiek z pochodzenia Niemiec, okazuje zrozumienie, okazuje zrozumie-
nie dla uzasadnionych żądań ludności polskiej w Mikołajkach.

338
której prawa w sposób tak jaskrawy zostały naruszone. Należy zaznaczyć, że ograniczenia nabożeństw polskich w Mikołajkach nastąpiło na skutek petycji różnych organizacyj niemieckich - z pominięciem miejscowego proboszcza - z których to organizacyj jedynie tylko Katholische Frauenbund jest organizacją kościelną. Istnieją dość znaczne widoki na pomyślnie załatwienie protestu zarządu kościelnego w Mikołajkach.

W swoim czasie podobne zarządzenie, organizujące nabożeństwa polskie wydane zostało dla parafji w Straszewie, gdzie również zarząd kościelny /pza dwoma członkami narodowości niemieckiej, składający się z Polaków/wniósł protest. Protest ten został załatwiony przed niedawnym czasem przychylnie przez kurję biskupią i restytuowano dawny porządek nabożeństw.-

1 załącznik.

INSTYTUT PÓŁNOCNY

Za Kierownika Konsulatu

ARCHIWUM
PAŃSTWOWE
WOLSZTYNIE